

full dominical

Església de Menorca

Número 2158 - Any XLII - 10 desembre 2023

“Jesús se identifica con los hambrientos, los sedientos, los extranjeros, los enfermos, los presos, y nos dice que somos “bienaventurados” si respondemos a estas pobrezas con amor: no volviéndose hacia otro lado, sino estando cerca de los necesitados”.

(Papa Francisco)

LA LLUM DE LA PAU DE BETLEM: LLUM PER A IL·LUMINAR A LES NACIONS

Des del Moviment Scout Catòlic oferim cada any als agrupaments, durant el temps d'Advent, la possibilitat de treballar uns materials per a preparar la vinguda de la Llum de la Pau de Betlem, sabent que és símbol de la vinguda de Jesucrist, que és el centre del que celebrem en el temps de Nadal.

El lema d'aquest any fa referència a una frase de l'Evangeli de Sant Lluc que ens parla d'un Sol que ve del cel, per il·luminar els que viuen a la fosca... És molt cert que avui en dia són moltes les persones, les nacions que viuen en la fosca. La fosca de la insolidaritat i l'individualisme; la fosca de la violència i de la guerra; la fosca de la fam i la pobresa.

Totes aquestes fosques les podem il·luminar, no amb les nostres pròpies llums personals, dèbils, sinó essent reflex d'aquesta llum que ve del cel, que és Jesús, el Senyor.

Els escoltes tenim com a objectiu màxim construir un món millor i ho volem fer des de l'educació en els valors humans i cristians i amb la posada en pràctica d'aquests valors al nostre voltant. Ser cristià, ser escolta, ser una bona persona humana requereix sempre esforç i tenir un referent que ens encaminï. En el nostre cas, el refe-

rent primer és el nostre fundador, Robert Baden-Powell. Però per a ell, el referent sempre va ser Crist. I també ho ha de ser per als escoltes actuals.

La proposta de l'escoltisme per a aquest temps abans del Nadal es resumeix en quatre accions: **confiar, posar-se en camí,**

lliurar-se o servir, i donar testimoniatge. Totes elles amb l'ajuda de la figura de Maria, la Mare de Jesús. Aquestes accions són propòsits no tan sols per a aquest Advent, sinó per a la nostra vida com a escoltes i com a cristians. És el que va fer Maria, sempre; és el que va fer Jesús, sempre; és el que hem de fer nosaltres, sempre.

En aquests temps en els que la violència i la guerra ens envolten per tot, cal que aportem a la societat algun element que ens pugui ajudar a canviar aquesta dinàmica, a millorar el món. Si feim cas a la dita “pensa globalment, actua localment”, descobrirem que si som capaços d'escampar cercles concèntrics de germanor i bon humor a partir de la confiança, l'acció, el servei i el testimoniatge, tot el planeta pot arribar a canviar odi per amor i violència per germanor.

En aquest Advent, en aquest Nadal, els escoltes volem ser -i vos convidam a ser- llum per il·luminar les nacions. Vos convidam a rebre aquesta llum el proper dia 17 de desembre de 2023, a la parròquia de Sant Bartomeu, a Ferreries, a les 17 h.

Joan Mercadal Victory
Diaca i consiliari
dels Escoltes de Menorca (MSC)

Campanya de Nadal de Caritas

“Aquest Nadal, tu hi tens molt a veure”

No són temps de pau ni la prosperitat arriba a tots. Però la nostra esperança és certa: Déu surt al nostreencontre aquest Nadal per abraçar la nostra humanitat ferida. Caritas llança la campanya “Aquest Nadal, tu hi tens molt a veure” per convidar la societat a col·laborar en la feina que l'entitat desenvolupa per lluitar contra la desigualtat.

La campanya ens crida “a veure el Nadal que no veim”, aquell que viuen tres milions de llars a Espanya que es troben sota el llindar de la pobresa extrema, i fora de les nostres fronteres a tenir presents les persones que han de desplaçar-se per culpa de les guerres.

Caritas ens anima a col·laborar econòmicament per donar suport al treball de lluita contra la pobresa que realitzen les 70 Caritas Diocesanes de tot el país. En l'últim exercici, Caritas va destinar més de 457,2 milions d'euros per acompanyar a 2,8 milions de persones dins i fora d'Espanya amb problemes creixents d'inseguretat alimentària, desocupació, habitatge i salut mental. Aquest important esforç econòmic va ser possible gràcies a la generositat de milers de socis, donants i col·laboradors privats. L'enorme solidaritat de la societat espanyola és sens dubte un signe d'esperança per a tots. Tu hi tens molt a veure.

Bon Nadal!

Diumenge Segon d'Advent

Lectura del llibre del profeta Isaïes

40, 1-5. 9-11

Salm responsorial 84

R: **Senyor, feis-nos veure el vostre amor i donau-nos la vostra salvació.**

Lectura de la 2ª carta de sant Pere

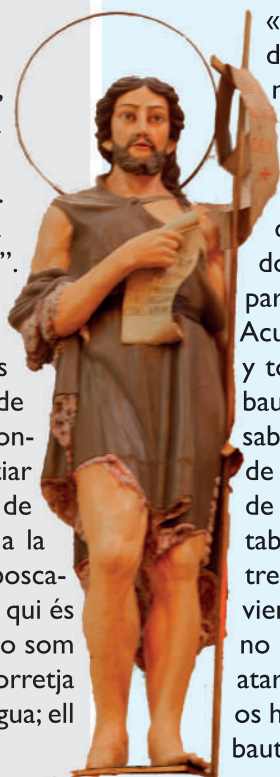
3, 8-14

Estimats, una cosa hi ha que no heu de perdre de vista: Per al Senyor tant és un dia com mil anys i mil anys com un dia. No és que el Senyor diferesqui el compliment de les promeses, com ho suposen alguns; és que el Senyor és pacient amb vosaltres, perquè no vol que ningú es perdi, sinó que tothom arribi a convertir-se. Però el dia del Senyor vindrà; arribarà inesperadament com un lladre. Aquell dia el cel fugirà amb un estrèpit espantós, els elements, inflamats, es desintegraran i la terra quedarà al descobert amb tot allò que hi han fet. Tenint present, doncs, que tot això es desintegrarà, pensau com heu de viure, amb quina santedat i amb quina pietat vos heu de comportar. Esperau la vinguda del dia del Senyor i feis tot el possible perquè arribi prest. Aquell dia el cel, inflammat, es desfarà, i els elements, encesos, es fondran. Però nosaltres, tal com ell ens ho ha promès, esperam un cel nou i una terra nova, on regnarà la justícia. Per tant, estimats, mentre esperau això, mirau que ell vos trobi en pau, immaculats i irrepressibles.

Lectura de l'evangeli segons sant Marc

1, 1-8

Comença l'evangeli de Jesús, el Messies, Fill de Déu. En el profeta Isaïes hi ha escrit això: "Jo envii davant tu el meu missatger perquè et prepari el camí. Una veu crida en el desert: Obriu una ruta al Senyor, aplanau-li el camí". Complint això, Joan començà a batiar en el desert. Predicava un baptisme de conversió, per obtenir el perdó dels pecats, i l'anaven a veure de tot arreu de Judea, amb tota la gent de Jerusalem, confessaven els seus pecats i es feien batiar per ell al riu Jordà. El vestit de Joan era de pèl de camell, es cobria amb una pell a la cintura i s'alimentava de llagosts i mel boscana. I predicava així: "Després de mi ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no som digne ni d'acotar-me a deslligar-li la corretja del calçat. Jo us he batiat només amb aigua; ell vos batiarà amb l'Esperit Sant".

Lectura del libro de Isaías 40, 1-5. 9-11

«Consolad, consolad a mi pueblo, -dice vuestro Dios-; hablad al corazón de Jerusalén, gritadle, que se ha cumplido su servicio, y está pagado su crimen, pues de la mano del Señor ha recibido doble paga por sus pecados». Una voz grita: «En el desierto preparadle un camino al Señor; allanad en la estepa una calzada para nuestro Dios; que los valles se levanten, que montes y colinas se abajen, que lo torcido se enderece y lo escabroso se iguale. Se revelará la gloria del Señor; y la verán todos juntos -ha hablado la boca del Señor-». Súbete a un monte elevado, heraldo de Sión; alza fuerte la voz, heraldo de Jerusalén; álzala, no temas, di a las ciudades de Judá: «Aquí está vuestro Dios. Mirad, el Señor Dios llega con poder, y su brazo manda. Mirad, viene con él su salario, y su recompensa lo precede. Como un pastor que apacienta el rebaño, reúne con sus brazos los corderos y los lleva sobre el pecho; cuida él mismo a las ovejas que crían».

Salmo responsorial 84

R: **Muéstranos, Señor, tu misericordia y danos tu salvación.**

Lectura de la segunda carta del apóstol san Pedro

3, 8-14

Lectura del santo evangelio según san Marcos

1, 1-8

Comienza el Evangelio de Jesucristo, Hijo de Dios. Como está escrito en el profeta Isaías: «Yo envío mi mensajero delante de ti, en cual preparará tu camino; voz del que grita en el desierto: "Preparad el camino del Señor, enderezad sus senderos"»; se presentó Juan en el desierto bautizando y predicando un bautismo de conversión para el perdón de los pecados. Acudía a él toda la región de Judea y toda la gente de Jerusalén. Él los bautizaba en el río Jordán y confesaban sus pecados. Juan iba vestido de piel de camello, con una correa de cuero a la cintura, y se alimentaba de saltamontes y miel silvestre. Y proclamaba: «Detrás de mí viene el que puede más que yo, y yo no merezco agacharme para desatarle la correa de sus sandalias. Yo os he bautizado con agua, pero él os bautizará con Espíritu Santo».

Urgència

Manco pedres... més de carn... Un es pot ferir colpejant contra les pedres en el camí, o si la caiguda provoca un accident. Un pot ferir un altre tirant-li pedres. Un és ferit més profundament si té en tost de cor una pedra. Com els profetes, Joan Baptista vingué a convèncer la gent del seu temps a arrabassar si era de pedra, perquè s'hi posi un cor de carn.

En el desert a la vorera del Jordà, predicava la conversió, és a dir el canvi total del cor radical vers Déu. De part de Déu feia signe batiat en l'aigua, gest de purificació. Testimoniava la seva total disponibilitat per acollir l'Enviat de Déu que batiarà en l'Esperit Sant. Llavors el camí serà a punt perquè vinguem Aquell que parlarà al cor de l'home demanant-li d'estimar Déu son Pare i als homes els seus germans.

Urgència

* Si féssim cas al crit d'urgència l'obra de l'evangelització seria sens dubte més avançada en el nostre món!

* I si hem de creure els textos d'aquest diumenge, hi ha vertaderament urgència! Vet aquí el vostre Déu, ell manté la seva promesa, i compta amb nosaltres per a participar en la seva missió de justícia. ¿Participant en l'Eucaristia, no som compromesos a viure-la en el dia a dia?

* Preparar el camí al Senyor, aplanar la seva ruta en el nostre món d'avui, vet aquí una immensa tasca, i cadascú hi ha d'aprendre la seva part: allà on som, hi ha probablement barrancs a omplir (alguns servicis a fer, tal persona oblidada, sola, tal paraula, companyia per a confortar, una felicitació a fer per Nadal). Certament hi ha turons a aplanar (incomprensions a dissipar, una injustícia a reparar, un perdó a donar, una decisió difícil a prendre). Cadascú ha de trobar propostes concretes que mostrin la seva manera d'aplanar, en el seu voltant, el camí al Senyor, i així fer créixer la pau. Alliberar espai en nosaltres pel Senyor. Així serà en veritat, permetre-li venir.

Josep Sastre

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA
Salm de la 2ª Setmana
DI. 11, Fèria: Is 35, 1-10 / Sal 84 / Lc 5, 17-26.
Dt. 12, Fèria: Is 40, 1-11 / Sal 95 / Mt 18, 12-14.
Dc. 13, Santa Llúcia, verge i màrtir (MO): Is 40, 25-31 / Sal 102 / Mt 11, 28-30.

Dj. 14, Sant Joan de la Creu, prevere i doctor de l'Església (MO): Is 41, 13-20 / Sal 144 / Mt 11, 11-15.
Dv. 15, Fèria: Is 48, 17-19 / Sal 1 / Mt 11, 16-19.

Ds. 16, Fèria: Sir 48, 1-4. 9-11 / Sal 79 / Mt 17, 10-13.

Dg. 17, III d'Advent: Is 61, 1-2a. 10-11 / Sal Lc 1 / 1Te 5, 16-24 / Jo 1, 6-8. 19-28.

pregar amb els salms

Idolatria (Salm 10)

Com és, Senyor, que et quedes lluny, que t'amagues en els moments de la desgràcia? (Sl 10,1), una pregària de súplica. Al llarg del salm es van combinant l'actitud del fidel i la dels impius, i denuncia una situació d'injustícia. L'impiu, insolent, persegueix els dissortats, i cauen en les intrigues que ell trama. S'enorgulleix de les seves ambicions; àvid de diners, menysprea el Senyor (vv. 2-3). El salmista concentra el pensament de l'impiu, d'aquell que té una actitud d'idolatria, en quatre afirmacions que desemmascaren les seves creences:

v. 4: Altiu i sense escrúpols, exclama: «Déu no compta per a res»,

v. 6: Pensa en el seu cor: «No cauré

mai; per anys que passin, no veuré desgràcies»,

v. 11: Pensa en el seu cor: «Déu se n'oblida, aparta els ulls, no veu mai res»,

v. 13: Menysprea Déu i pensa en el seu cor: «Ell no passa comptes»

Potser, a vegades, nosaltres també sentim dins nostre el corc de la mediocritat o d'una fe poc madura, així i tot gosem dir amb el salmista: *Prou que ho veus, tot això, tu que mires penes i sofrències i les reculls a les teves mans. A tu s'abandona l'indefens, tu ets l'ajuda dels orfes* (vv. 12-14). *Acull, Senyor, el desig dels humils, enforteix el seu cor, escolta'ls: fes justícia al desvalgut i l'orfe, que no els torni oprimir l'home que és terra* (v.18).

Gadi Bosch Pons

plomes del periodisme catòlic 14

Roc Coll Orfila

Prevere diocesà que arribaria a canonge magistral de la catedral (1886) i mestrescola del capítol (1912).

Nasqué en el si d'una família humil de Maó el 31 de desembre de 1841 i va morir a Ciutadella el 25 de febrer de 1917. Estudiant del Seminari insular, va obtenir la llicenciatura en Sagrada Teologia en el centre superior de formació de capellans de València (1876),

deu anys després de la seva ordenació sacerdotal (1866). Com a professor, tingué a càrrec seu algunes càtedres, com ara Matemàtiques i Retòrica. També fou ecònom de Santa Maria de Maó (1877).

En el camp de la premsa, feu les primeres col·laboracions a *La Crònica de Menorca* (1870-73), de Maó, que, altrament, havia fundat el prevere Llorenç

Pons. A les seves pàgines, Coll hi publicava composicions poètiques de caràcter religiós, generalment en llengua castellana, i fins un himne al Papa Pius IX, del qual escriví la lletra, amb música de Joan Fuxà (1872). Hi ha obra poètica disseminada per *El Grano de Arena*, *El Pensamiento de Menorca*, *La Verdad*, *El Congregante*, *Monte-Toro* i *El Vigía Católico*.

Per determinació del bisbe, actuà com a censor eclesiàstic de les capçaleres *El Semanario Católico* (1881), de Maó, i *El Propagador Ciudadelano* (1902). De la primera d'elles, en seria també el director i cap de la Redacció. Finalment, el 3 de gener de 1885 rebé l'encomana de posar-se al capdavant del bisetmanari *El Católico* (1885) com a director, una publicació també maonesa.

l'entrevista a:

Mn. LLORENÇ SALES BARBER

Mn. Llorenç Sales Barber és el delegat de la causa dels sants a la diòcesi de Menorca, i és el coordinador de l'equip que treballarà en la causa dels màrtirs, en el procés de beatificació dels 39 preveres menorquins assassinats l'any 1936.

Mn. Llorenç: En què consisteix aquest treball per la causa de beatificació dels màrtirs?

-La causa de beatificació consisteix en un procés canònic que té com a finalitat corroborar que una persona ha mort amb fama de santedat: sigui per la seva vida exemplar (virtuts), per odi a la fe (martiri) o per oferiment de la vida. El treball en la seva fase diocesana consta en recollir totes les proves tant escrites com testimonis orals que corroborin aquesta fama. En el cas dels màrtirs, es tracta de comprovar que van morir per la seva condició de cristians. En el cas d'Espanya, en els anys 30 del segle XX està demostrada la persecució religiosa que van viure moltes persones.

Quins requeriments o condicions s'han de donar per beatificar una persona?

-El primer i principal requisit és que existeixi fama de santedat: que el Poble de Déu manifesti que una determinada persona és santa, perquè ha rebut un favor especial per la seva intercessió, per la seva vida exemplar, o perquè ha mort martirialment. També s'ha de mantenir una fama de signes: que les persones privadament demanin la intercessió dels màrtirs. En el cas dels nostres sacerdots, la fama de martiri s'ha donat des del primer instant del seu assassinat, s'ha mantingut la fama, però el procés per diverses causes no s'ha pogut iniciar fins ara.

A Menorca ja tenim tres beats: el salesià Josep Castell, el caputxí Fra Àngel i Joan Huguet. Quin exemple ens aporten aquests preveres màrtirs?

-El testimoni dels nostres màrtirs sempre interpel·la. Si revisam la seva biografia, podem veure que eren persones senzilles, pietoses, de la nostra terra, gent com nosaltres, que en un moment socialment molt convuls i difícil van saber donar el testimoni suprem d'oferir la seva vida al Senyor, perdonant aquells que els amenaçaven de mort.

És possible que puguin ser beatificats els 39 preveres al mateix temps? Què significaria açò per a l'Església de Menorca?

-Les causes de martiri, normalment, solen ser grupals amb un cap de llista que engloba tots els màrtirs. La seva beatificació significaria per a nosaltres una invitació a ser cristians que viuen amb alegria la seva fe, que no temen les adversitats i que són testimonis de pau, amor i reconciliació.

Toni Olives Camps

Agenda

✍️ “Betlems” i altres activitats de Nadal

Convidam les comunitats i parròquies que munten “Betlem”, a comunicar els dies i horaris de visita al correu electrònic: comunicacio@bisbatdemenorca.org. També a enviar-nos la informació de concerts i altres activitats nadalenques que es preparin. La data límit per fer arribar la informació és l'11 de desembre i sortirà publicada al Full Dominical del 17 de desembre.

✍️ “Els Pastorets”

Representació dels Pastorets a la Sala d'Actes de Sant Miquel de Ciutadella els dies 15, 16, 17, 22 i 23 de desembre. Venda anticipada d'entrades a la taquilla (C/Andrones 23, Ciutadella) els dies 13 i 14 de desembre de les 19.30 a les 21 h.

✍️ Pregària d'Advent dels Equips de la Mare de Déu

-Dissabte 16 de desembre, a les 20.30 h, a la parròquia de la Mare de Déu del Roser (es Castell).

-Diumenge 17 de desembre, a les 17 h, a la parròquia de Sant Antoni Maria Claret (Ciutadella).

✍️ Concert de Nadal

Diumenge 17 de desembre, la Capella Davidica participarà a la missa de les 12 h a la Catedral. Tot seguit, oferirà un concert de polifonia i nades. Acte gratuït.

✍️ Llum de la Pau de Betlem

Diumenge 17 de desembre, a les 17 h, a la parròquia de Sant Bartomeu, a Ferreries, els Escoltes de Menorca repartiran la Llum de la Pau de Betlem.

✍️ Ruta pel Camí de Santiago

Del 31 de març al 6 d'abril de 2024 la parròquia de Sant Rafel convida els joves a participar a un ruta pel Camí de Santiago. Inscripcions fins al 26 de desembre, telefonant o enviant un WhatsApp al mòbil de la parròquia 616 016 281.

Notícies nostres

Apadrinaments

6.208 € han aportat enguany els 150 padrins de les filletes *adivasi* (indígenes descastades de l'Índia) acollides en internats regits per les carmelites missioneres del P. Palau als estats de Gujarat Dhandhuka. Fa 25 anys la germana carmelita ferrerienca Sor Margarita Marquès, molts anys missionera a l'Índia i recentment finada, va tenir aquesta iniciativa solidària, i la comunitat de carmelites del P. Palau de Ciutadella s'encarreguen cada any de fer arribar aquestes ajudes als seus destinataris. En una carta adreçada a la recapta-

Bisbat de Menorca

dora d'aquestes quotes, na Margarita Marquès, cosina de la missionera, les carmelites del col·lectiu Prokarde («Carmelitas misioneras Europa») agraeixen les aportacions rebudes i asseguren la certesa que cada moneda arriba als internats i a les filletes que hi viuen. I afegeixen que amb aquest esforç les filletes *adivasi* de l'Índia poden estudiar, i les que viuen enfora poden romandre en un internat que els facilita poder anar a escola. «Tener cultura -escriuen- aumenta la autoestima de las niñas y posibilita un mejor futuro cuando sean

mujeres y tengan sus familias». Amb una quota anual de 36 € es pot fer un bé de llarga durada a aquestes germanes. Si qualcú s'hi vol apuntar com a padri/na, pot telefonar al 971 373 324 de na Margarita Marquès, de Ferreries. Així de senzill i eficient.

Triduo en honor de la Virgen de la Medalla Milagrosa

Los días 25, 26 y 27 de noviembre tuvo lugar la celebración del Triduo en honor de la medalla de la Virgen Milagrosa en la iglesia de San José de Maó, cuyas homilias corrieron a cargo del diácono Joan Mercadal Victory. Se contó, como cada año, con la presencia de devotos, miembros de la asociación de diversas poblaciones de Menorca, hermanas de la caridad, visita domiciliaria, etc. El último día del Triduo, como de costumbre, se repartieron entre los asistentes, calendarios y medallitas de la Virgen, que previamente habían sido bendecidas. Damos gracias a Dios y a la Virgen María por haberlo podido celebrar un

año más y le pedimos su intercesión para que nos guíe siempre en nuestras vidas.

Bisbat de Menorca

La litúrgia, trobada i comunió amb Jesús ressuscitat

Es dies 29 i 30 de novembre el prevere Jaume González Padrós va oferir unes jornades de formació als preveres i diaques sobre el tema “La litúrgia del Concili Vaticà II avui”.

Així mateix, el dia 1 de desembre, en el context de la segona jornada de teologia, el prevere Josep Teixidó va oferir al Seminari Diocesà una xerra-

da als laics també sobre el tema de la renovació litúrgica que ha tingut lloc a partir d'aquest Concili, que va ser convocat l'any 1962 pel papa Joan XXIII.

El ponent va destacar que a la *Sacrosanctum Concilium*, la primera de les Constitucions del Concili Vaticà II, es manifesta que la litúrgia és l'obra pública de la salvació que ens dona Jesucrist, i s'encoratja a simplificar i purificar la litúrgia, perquè tot el poble de Déu hi participi de forma plena i comunitària.

La reforma del Vaticà II convida a tornar a les arrels: la litúrgia és un encontre amb Jesús ressuscitat. La litúrgia ens ajuda a entrar en comunió amb Crist, acompanyats de la lectura de la Paraula de Déu, la formació i la caritat. Aquesta no pot ser només una qüestió estètica, sinó que ha de provocar la conversió personal i la caritat.

Bisbat de Menorca